

milijonov meterskih centov premoga. Plini se v teh jamah zbirajo v taki množini, da se je že večkrat naglašalo, da bi se moralo pustiti o njem vsako streljanje s smodnikom, da se ne užgo plini in priporočalo jedino kopanje premoga. Lastniki so se tem vedno upirali, ker bi s tem dobivanje premoga tako podražilo, da ne bi mogli konkurirati z drugimi premogovniki. Kako se je sedanja nesreča pripetila, se ne ve, ali sodi se, da najbrž s streljanjem.

Ob deseti uri zvečer so se vneli plini v Frančiškini jami z močnim pokom. Vedelo se je takoj, da se je pripetila nesreča. Takoj so nekateri uradniki z delavci hoteli na pomoč. Ker se je kmalu ponavljal drugi pok in je v jami začelo goreti, niso mogli jih dosti rešiti. Le z veliko težavo so spravili nekaj nesrečnežev mrtvih ali ranjenih na površje. Kako težavno je bilo reševanje, kaže to, da se je pri rešitvenih delih ponesrečilo 35 oseb in sicer 25 smrtno. Ponesrečil se je mej drugimi tudi rudniški asistent Ratzel, mlad, odločen in nadarjen mož.

Rešitvena dela vodil je sam vršbeni vodja, Kokout, ko je pa bil prisiljen proti jutru vse delo ustaviti, ker je videl, da se razpoki vsled vžiganja plinov ponavljajo, ogenj se vedno širi. Ponesrečenci so tako že vsi mrtvi in bi le ljudje sami se spuščali v smrtno nevarnost, ko bi nadaljevali rešitvena dela. Ukazal je torej, da se Janezova in Frančiškina jama, na kateri se je raztegnil požar, zadelati, da se bode ogenj pogasil, ko mu manjka vsega zraka. Mrlič, katere so privlekli iz jame, so bili hudo pobiti in osmojeni, ker jih je vsled razpoka vrglo k stenam. Zdravniki vendar mislijo, da so se največ zadušili. V bolnicah je okrog trideset ranjencev, kateri pa tudi vsi ne ozdravijo.

Kakor se je konštatovalo je pri tej katastrofi 235 ljudij zgubilo življenja in mej tem jih je 139 oženjenih, ki imajo okoli tisoč otrok. 3500 ljudij zgubi za več mesecev delo. Grof Larisch je odredil, da delavci dobivajo polovico plače, dokler se delo ne začne. Vdovam je ukazal precej izplačati po 50 gld. in potem bodo pa od premogovnika dobivale po 42 gold. na leto, otroci pa po 12 na leto do svojega 14. leta. Poleg tega dobe vdove na leto še po 50 do 60 gld. iz rudarske bratovske skladnice, in sirote po tretjino tega zneska. Koliko je škoda, se pa sedaj še ne da določiti, ali gotovo je, da je škoda ogromna. Določiti se bode še le dalo, ko se na novo začne delo, ako se bode vedelo, kaj je vse uničil ogenj in koliko časa je moralo biti delo ustavljeno. Tudi ni verjetno, da bi se dalo dognati, na kakšen način je nastal požar, je li kak delavec se kaj zagrešil, ali zadeva krivda samo vodstvo, ali je pa sploh nesreča taka, da bi se ne bila dala na noben način odvrniti.

Dvorno življenje v Srbiji.

Mladi kralj srbski Aleksander vsprejme vsako jutro po zajutru dvornega maršala, prvega pobočnika in svoje kabinetne tajnike, da mu poročajo o vseh tekočih stvareh. Kralj rad rešuje važnejše stvari sam, daje potrebne

ukaze in čita došle časopise. Po 10. uri vsprejme ministre in druge osebe, ki se oglasijo k avdijenciji.

Od kar je kralj premenil ustavo, kar je napravilo dober vtis pri premožnejšem prebivalstvu po deželi, kralj tudi skoro vsak dan vsprejema došle deputacije iz raznih okrajev. To je težaven posel. Odgovarjati mora na nagovore in v svojih odgovorih se kralj navadno dotiče najrazličnejših gospodarskih in političnih vprašanj. Po teh avdijencah se kralj preobleče. Dosedaj je imel polkovniško ali pa generalsko uniformo, sedaj pa v civilni obleki vsprejema politike, vojake in učenjake. Ministri imajo nalog, da natančno pouče kralja o stvareh, o katerih poročajo. Posebno se mladi srbski kralj zanimlje za finance. Finančni minister Vukašin Petrović mora svoje predloge obširno utemeljiti.

Točno ob jedni je kosilo v majhni jedilnici stare palače, kjer stanujeta sedaj oče in sin. H kosilu navadno kralj povabi kacega ministra, ali pa druge politike in goste, katere je poprej vsprejel v avdijenciji. V tej jedilnici je bil lani kralj dal zapreti regenta. Pogovore pri jedi vodi kraljev oče Milan, ki več govori, nego je. Po kosilu pojmeta oba kralja v velik salon, kjer se jedno ali dve uri pogovarjata z gosti. Pri tej priliki se razpravljajo vsa važnejša dnevna vprašanja, ki se ne tičejo le politike, temveč tudi slovstva, umetnosti in znanosti. Kralj Milan kaže pri tem malo nervoznost, vedno kadi cigarete in s svinčnikom riše podobe na papir. Opaža se pa vendar, da ni več tako razburjen, nego je bil prejšnja leta. Sin govori z očetom spoštljivo, oče je s sinom jako prijazen.

Ob štirih gre kralj na vrt ali pa pojde v bližnji Topčider. Ministerski sveti bili so prejšnje čase v ministerstvu vnanjih stvari, sedaj so pa redno v kraljevi palači. Predseduje jim kralj sam in se jako zanimlje za razprave. Pa tudi sicer vedno kralj dosti občuje z ministri, ki imajo vedno svoboden vstop k njemu. Poučen je v vseh zadevah v deželi. Tako morajo vsak dan poročati kralju, kako kaj prihajajo davki.

Ob sedmih zvečer je večerja, h kateri se zopet povabijo državni dostojanstveniki. Po večerji včasih gre v gledališče ali pa na kak ples. Spat pojde kralj še le o polnoči.

To jednostavno življenje se pri srbskem dvoru malo kaj premeni. Samo kake vojaške parade, slovesne pojedine ali pa veliki vsprejemi kaj premene ta red. Veliki slovesni obedi so pa v prekrasni dvorani novega dvora. K takim obedom povabi se večkrat nad sto oseb. Sploh se pri srbskem dvoru jako gleda, da ostane kralj v vedni dotiki z narodom. Te lepe patrijarhalične navade se je vedno držal kralj Milan in drži se je tudi novi kralj Aleksander. Ta navada pa tudi vzdržuje Obrenovice na srbskem prestolu, če tudi jim nedostaje marsikake vladarju potrebne lastnosti.

— Mati hrvaškega bana Khuen-Hedervaryja je umrla v petek na gradu Nuštar. Imela je 71 let.

— **Jednajst požigov.** V Ljubnu na Štajarskem obsodili so te dni v petnajstletno ječo rudniškega zidarja Vaclava Querserja, ker je lani in letos v petnajstih krajih zažgal. Zažgal je poslopja alpinske rudniške družbe, pa tudi nekaj zasebnih hiš je požgal. Alpiska družba je že bila izdala 1050 gld. za ponočne straže, pa vendar še zločinca niso dobili. Izdala ga je le pisava nekega pisma, v katerem preti s požigom. K obravnavi je bilo povabljenih 24 prič. Obsojenec je anarhist in je požigal iz sovraštva do imajočih stanov.

— **Italijanski niklasti denarji v Avstriji.** Italijani jako pridno spravljajo svoj niklasti denar po 20 centesimov v Avstrijo. Ker neizvedeni ljudje jemljejo te denarje po 20 vinarjev, napravijo Italijani pri tem po 2 centesima dobička. Zadnji čas se je vtihotapilo neki že nad 300.000 komadov tacega denarja v Avstrijo.

— **Kuga v Konkongu.** V Konkongu na Kitajskem je huda kuga, umrlo je že nad 1800 ljudi za to boleznijo.

— **260 kilo težkega medveda** ustrelil je Martin Ribič v Thurn Taxisovem gozdu pri Medluznijaku na slavonsko hrvaški meji. Ta orjaški kosmatinec prebival je nekaj časa v velikanskem javorju.

— **Ponarejeni menici.** V marcu lanskega leta sta budimpeštanski banki došli dve ponarejeni menici „Länderbanke“. Zaprli so uradnike komercijalne banke Fried, ker je marsikaj kazalo, da je on sam ponaredil ti menici. Pri njem so tudi našli 82 000 gld denarja. Četudi je tajil, vendar so ga obsodili v 5 letno ječo. Rekel je, da je menici dobil od neke ženske, s katero je imel ljubezenske zveze, in jo zatorej povedati neče. Te dni je pa došlo sodišču obširno pismo s podpisom „Karol Oton Traun, c. kr. komornik,“ v katerem piše obširno opisuje, kako je on ponaredil omenjeni menici, in kako je po nekem človeku, kateremu je dal 10 gld. poslal menici komercijalni banki. Denar je zaigral nekoliko v Monte Carlu, nekoliko zgubil pri konjskih dirkah, jedva mu je toliko ostalo, da mu ni treba na tujem poginiti glada. Policija je začela zopet obširne poizvedbe. Mnogi pa mislijo, da je to pismo neka sleparija, katero si je izmislil Fried v ječi sam.

— **Eksplzija.** V Kazanu na Ruskem se je vnel smodnik v tovarni za brezdinni smodnik. Poslopje je popolnoma razneslo.

— **Napad na župnika.** V Švaci na Češkem je nekdo predzadnji pondeljek po noči dvakrat ustrelil skozi okno v spalnico tamošnjega župnika. Župnik je bil v spalnici, ali ga k sreči ni zadel, ker je postelja v nekem kotu.

— **Samomor iz strahu pred operacijo.** V Wiener Neudorfu se je obesila 66 letna mati tovarnarja za vato Karola Kaltnerja iz strahu pred neko očesno operacijo.

— **Čudna oporoka.** V Parmu je umrl te dni Anton Rossi, ki je zapustil v svoji oporoki 30 000 lir tistemu italijanskemu državljanu, ki v treh letih spiše knjigo, v kateri odgovori točno sledeča vprašanja: 1. Je li res italijanska vlada dobila od rimske banke denar za volilne namene? 2. Kdo je predlagal kralju, da imenuje Tanlonga za senatorja in komendantorja? 3. Je li bivši minister Miceli povrnil banki tistih 5000 lir, kateri so mu preostali od 10.000 lir, ki jih je dobil za nakup deleža pri nekem listu? 4. Če so res odlični italijanski politiki od rimske banke proti menicam dobili denar, katerih pa niso plačali, temveč dolžni ostali, in so res taki poštenjaki še ostali na važnih mestih in še deželi dajo zakone in zlorabijo svoj vpliv, da se zasukava pravica? Nadalje je naročil, da naj se pokoplje on po katoliškem obredu brez posebnih slovesnosti in se na grob mu postavi priprost kamen, na katerem naj bode poleg njegovega imena, rojstnega in smrtne dne tudi še zapisani: „Živel je in umrl, ne da bi bil postal vitez“.

— **Obsojen finančni komisar.** V Levovu obsodili so v desetmesečno ječo finančnega komisarja Kijanskega, ki je poveril znatne svote v deželni pisarni za prodajanje soli.

— **Mlad samomorilec.** Na Dunaji skočil je s četrtega nadstropja neke hiše kaci 14 let star deček. V hiši ga ni noben poznal in se sodi, da je nalašč zato prišel v tujo hišo, da je z visocega mostovža skočil na dvorišče.

— **Povodnji.** V Galiciji prestopile so skoro vse reke svoje bregove in napravile mnogo škode. V več krajih uničile so vse poljske pridelke. Tudi sedaj se kaže, kako potrebno bi bilo vredenje galiških rek, ki se vedno odlaša.

— **Nagla smrt.** V Trstu je te dni zbolela 9letna hčerka Llojdovega mašinista Calvisinija. Stariši so poklicali zdravnika z zdravniške postaje, ali bila je mrtva, predno je prišel zdravnik.

— **Obsojeni zlatar.** V šestmesečno ječo obsodili so v Trstu 47letnega zlatarja Montanarija iz Vidma na Laškem, ker je kupoval pokradene zlate reči, in stvari, izročene mu v popravo, manjšal v vrednosti primešujoč bakra. Po prestani kazni se iztira iz Avstrije obsojenec, ki je že 30 let naseljen v Trstu.

— **Ogerski ministerski predsednik Wekerle** je kupil v Danoski pusti posestvo v obsegu 250 oral za 75000 gld. Vsega posestva ima ogerski ministerski predsednik sedaj 20 000 oral.

— **S strehe padel.** Dne 15. t. m. je pal 53letni tesar J. Somnes s strehe neke vile pri Celovci, kjer je delal, in so že na pol mrtvega odnesli v bolnico. Nesrečnik ima še sedem majhnih otrok.

— **Iztiranje italijanskega kapitana.** Iz Trsta iztirali so italijanskega kapitana Pavzanija Runcaldiera, kateri ima v Trstu mnogo prijateljev in trgovskih zvez. Runcaldier je kapitan italijanskemu parniku Pierino, ki že 18 let vozi mej Raveno in Trstom. Kaj je povod iztiranju, se ne poroča.

— **Monakovsko velecipetsko društvo** letos slavi svojo petindvajsetletnico. To društvo je najstareše te vrste v Nemčiji. Povodom svoje petindvajsetletnice je bilo priredilo tekmovalno vožnjo iz Milana v Monakovo. Te vožnje se je udeležilo 49 velecipedistov. Določeno je bilo 6 glavnih daril za tiste, ki v najkrajšem času pridejo na svoj cilj, potem darila za tiste, ki pridejo v 35 in potem še za tiste, ki pridejo v 55 urah do nameravanega cilja. Med udeleženci je bilo 24 Italijanov, 18 Nemcev iz Nemčije, 5 Avstrijcev, 2 Švicarja. Darila jih je dobilo v vsem 19, mej temi 5 Italijanov, 11 Nemcev in 3 Avstrijci, vsi trije Gradčani. Prvi je bil Josip Fischer iz Monakovega, drugi pa Gerger iz Gradca.

— **Smrtne obsodbe v Avstriji.** Lani je bilo v tostranski polovici 74 ljudi obsojenih na smrt. Na Moravskem jih je bilo na smrt obsojenih 15, na Češkem 13, na Primorskem 9. Smrtna obsodba se je izvršila le v dveh slučajih. Obešena sta bila namreč Emil Bruner, ki je v Steinu umoril jetniškega paznika, in pa Josip Dočekal v Gradci, ki je umoril dva kmeta.

— **Nesreča na Dunavi.** Te dni je zadel neki z ljudmi, konji in vozovi napolnjen plav pri Mohači na Ogerskem na neko ladijo in se razbil. Koliko ljudi je potonilo, se še ni moglo dognati.

— **Kitajska cesarica,** bivša regentinja, letos praznuje svojo šesdesetletnico. Po vsej državi že nabirajo uradniki doneske za dostojno proslavljenje tega znamenitega dne. Dosedaj so nabrali že 20 milijonov taelov, to je 40 milijonov goldinarjev v ta namen, ali to še ne zadostuje.

— **Torpedovka se je potopila.** V Spezii na Laškem je zadela neka torpedovka v oklopnico in se vsled tega potopila. Pomorščaki so se rešili. Nesreče je kriva nespretnost poveljnikova.

— **Proti štrajkovcem** na Kitajskem postopajo jako energično. V Pekingu je nedavno več delavcev zaradi prenizke plače ustavilo delo. Oblastvo je kolovodje obsodilo na smrt, druge štrajkujoče delavce pa pregnala v nezdrave kraje, kjer vsako leto vlada mrzlica.

J. GIONTINI,

→ knjigarna, prodaja papirja v Ljubljani ←

priporoča sledeče novosti:

Maršal grof Radecki	20 kr. po pošti 23 kr.
Potovanje v Liliput	20 > > > 23 >
Šaljivi Jaka I. II. dela	24 > > > 27 >
Venček, pravljic in pripovedek	20 > > > 23 >
Dr. Simonič: Kako postanemo stari? 1 gld. po pošti 1 gld. 5 kr.	
Slovenska himna: Naprej zastava slave! 20 kr. po pošti 22 kr.	
Die Weinbereitung und die Kellerwirtschaft, für Wein- produzenten, Kellermeister und Weinhändler 4 fl. 96 kr.	
Der Landtischler. Entwürfe zu einfachen Möbeln für das Haus des Bürgers und Landmannes 4 fl. 65 kr.	(1)

— **Nesreča na morji.** Minoli teden se je blizu Westporta v Angliji potopila ladija, na kateri je bilo 110 irskih delavcev. Skoro vsi delavci in pomorščaki so potonili.

— **Deputacija, ki zlate žlice krade.** V Srbiji je navada, da se da gostom na majhnih krožnikih kaj „sladkega“. To je kaka sladčica, katere se vzame le jedna žličica. Zadnje čase je prišlo kralju Aleksandru mnogo deputacij častitat, da je odpravil ustavo. Jedna deputacija menda šege ni dobro razumela in je vzela žlice seboj. Ko je odposlanstvo odšlo, so zapazili, da ni žlic, šli so za deputacijo in res našli žlice pri teh lojalnih državljanih. Kralj od tega časa neče vsprejeti nobene naprednjaške deputacije. Temu dogodku se ni čuditi, ker te deputacije zbero policijski prefekti iz raznih manelukov, kateri niso na najboljšem glasu, iz ljudij, ki se dado za vse porabiti, samo za kaj koristnega ne.

— **Visoka starost.** Nedavno je v Saratovu na Ruskem živeč Francoz N. Savin slavil svoj 127. rojstveni dan. Porodil se je v aprilu 1768. letu v Parizu. Njegov oče je bil polkovnik v gardi takratnega francoskega kralja Ludovika XV. Savin se je udeležil vojske Napoleonove proti Rusiji. Leta 1812. vjeli so ga kozaki na Berezini. Po končani vojski ostal je Savin v Saratovu kot učitelj francoščine.

— **Mraz in vročina.** Po poročilih iz Ischla so dne 11. t. m. ondu okrog bile vse gore s snegom pokrite. Bilo je jedva 6° C. gorkote. Ljudje so kar morali obleči v zimsko oblačilo. V Novem Yorku v Ameriki je pa bilo baš ta dan nenavadno vroče, bilo je 32° po Celziju.

— **Mesto pogorelo.** Požar je uničil tretjino mesta Paname v Srednji Ameriki. Več tisoč ljudij je brez strehe. Škode je nad 3 milijone dolarjev.

Tržne cene.

V Ljubljani dne 15. junija 1894. Pšenica gld. 8.— kr. rž gld. 6.— kr., ječmen gld. 6.— kr., oves gld. 7.— kr., ajda gld. 7.50 kr., proso gld. 5.75 kr., turšica gld. 5.70 kr., leča gld. 10.— kr., grah gld. 12.— kr., fižol gld. 8.— kr. (Vse cene veljajo za 100 kgr.)

Loterijske srečke.

V Brnu dne 20. junija t. l.: 11, 26, 41, 60, 34.
Na Dunaji dne 16. junija t. l.: 68, 1, 34, 48, 85
V Gradci dne 16. junija t. l.: 85, 54, 52, 14, 61.

„Ne kupuj pri branjevci, temveč pri trgovci“
pravi star predgovor.

To se lahko uporablja na moje podjetje, kajti tako velika trgovina, kot je moja, ima vsled kupovanje velikih množin blaga za gotov. denar in drugih prednosti nizke stroške, kateri so naposled le kupovalcu v korist.

Milni vzorci zasebnim kupovalcem zastonj in franko.
Bogate **vzorčne knjige**, kakoršnih še nikdar ni bilo,
za krojače nefrankovano.

Blago za obleke. (20)

Peruvien in dosking za visoko duhovščino, predpisano blago za uniforme c. kr. uradnikov, za veterance, požarne brambe, telovadce, livreje, sukno za bilard in igralne mize, prevlake za vozove, loden tudi nepremočljiv za lovske sukne, perilno blago, potni pledi od 4 do 14 gld itd.
Ceno, pošteno, trdno, čisto volneno sukno ne cene cunje, da se jedva spleča krojac, priporoča

Janez Stikarofski,

Brno (avstrijski Manchester)

največja zaloga sukna v vrednosti 1/2 milijona goldinarjev.

Posilja se le proti povzetju!

Dopisuje se v nemščini, češčini, madjarščini, poljščini, italijanščini, francoščini in angleščini.

Dunajske srečke po 1 krono.

Srečkanje že 12. julija.

5 glavnih dobitkov **10.000** kron. (4)

Srečke priporoča: **J. C. MAYER** v Ljubljani.